

Actrice Denise Aznam: ‘Alle romcoms zijn wit, daarom wil ik er een over Indonesiërs in Nederland maken’

Actrice Denise Aznam (36) doet toneel, film, televisie en begon een restaurantje op Zeeburg. Nu speelt ze in de jeugdvoorstelling *Poppenkast* van de Toneelmakerij. Afgelopen jaar werd ze genomineerd voor een belangrijke toneelprijs. ‘Ik dacht: hebben ze me gezien? Mij?’

Lorianne van Gelder 7 januari 2023, 03:00

Denise Aznam: 'Als ik om me heen kijk zijn er toch weinig actrices met een Indonesische achtergrond.' BEELD NINA SCHOLLAARDT

Ze wordt herkend in café 1e Klas op Centraal Station. Eigenlijk gebeurt dat niet zo vaak. De serveerster rijdt haar wagentje met borden gepocheerde zalm opvallend langzaam langs het tafeltje waar Denise Aznam zit. Even denkt Aznam: krijgen we eten? Maar we hebben toch niets besteld? Dan begint de serveerster te praten. “Ik ken u! Maar waarvan?” Aznam lacht hartelijk. Waar kun je haar allemaal wel niet van kennen. Ze speelde in *De Oost*, de speelfilm van Jim Taihuttu over de onafhankelijkheidsoorlog in Indonesië, ze rondde net de

marathonvoorstelling *De Eeuw van mijn moeder* af (maar ja theater, zo veel mensen gaan daar niet heen), maar ze was ook te zien in jeugdserie *Ninja Nanny*, en *Celblok H* en in een van de Slijmfilms.

Die zijn het allemaal niet. De serveerster kijkt haar indringend aan. “O, ik weet het!” zegt ze ineens. “U kreeg dat blad in uw gezicht. Ik herken u aan de moedervlek onder uw oog.” Het is een [reclame van Bol.com](#) waar ze aan refereert, een waarin Aznam een *glamorous* vrouw in chique jas speelt die de deur opent en dan regen en een blad in haar gezicht krijgt, terwijl ze toekijkt hoe haar kinderen in de plassen stampen. Nu lacht Aznam nog harder. En ja, ze heeft een markant moedervlekje naast haar linkeroog.

Indische voorstellingen

Het voorval is wellicht triviaal, maar ook tekenend voor wie Aznam is, een uitgesproken, maar ook bescheiden, levenslustige en hardwerkende actrice. Ze doet zo veel verschillende dingen dat ze niet in een hokje te stoppen is. Komende week zijn de uitvoeringen voor *Poppenkast*, een scherpe, moderne Jan Klaassen en Katrijn-voorstelling, geschreven door toneelschrijver Ad de Bont, die eigenlijk gaat over de verhalen die niet mogen worden verteld. De poppen, die ze met tegenspeler Floyd Koster allemaal zelf bespeelt, willen niet langer dansen naar de pijpen van de poppenspeler en al helemaal niet naar een rusthuis.

“Ik vind jeugdtheater heerlijk,” zegt ze. “En dan vooral het Nederlandse jeugdtheater, dat mag schuren en brutaal is, dat leuk is voor zowel ouders als kinderen en de ouders niet spaart.”

Toch is er wel een rode draad te ontwaren in de rollen die ze koos sinds ze in 2013 van de Toneelschool in Utrecht kwam: niet zelden waren dat rollen in voorstellingen en films over Indonesië. Voor de bekroonde documentaire *Ze noemen me Baboe* van Sandra Beerends sprak ze de voice-over in, in vloeiend Bahasa Indonesia. In jeugdserie *Ninja Nanny* is ze een ninja die de Indonesische vechtsport pencak silat beheerst. Ze speelde in het theater rollen in ‘Indische voorstellingen’ *De Tolk van Java*, *De eeuw van mijn moeder* en in *Lichter dan Ik*. Het past bij haar, haar beide ouders komen uit Indonesië. “Dit zijn verhalen die verteld moeten worden, Indonesië is de grootste geschiedenis die we hebben, terwijl er eigenlijk nog weinig over te zien is.”

Verkeerde naam genoemd

Maar ze vindt het óók belangrijk dat ze andere rollen krijgt. “En die komen gelukkig ook, dankzij bijvoorbeeld de Toneelmakerij. Daar speelde ik een jongetje dat niet wil eten, of, zoals nu, een poppenkastuitbater.” Dat ze de Indonesische rollen naar zich toetrekt ligt ook aan haarzelf. “Toen ik net van de toneelschool kwam was er een serie over Indische zusjes. Als ik om me heen kijk

zijn er toch weinig actrices met een Indonesische achtergrond. Ik vond het raar dat ik niet was gevraagd daarvoor auditie te doen. Sindsdien ben ik gaan zeggen: weet dat ik besta! En ik zeg niet op alles ja. Want als ik er niets bij voel, gaat het niet door."

De rollen bleven komen, in grote films, goed bekeken series, vooraanstaand theater. Maar ze voelde zich desondanks niet altijd gezien. Er gebeurt soms iets gek in de publiciteit over het werk wat ze doet. Bij veel artikelen over *Ze noemen me Baboe* werd ze alleen met de naam van haar personage genoemd, bij haar foto in een artikel over de film *De Oost* stond in een grote krant stond 'De Indonesische actrice Putri Ayudya', in *Ninja Nanny* speelde ze de hoofdrol, maar werd ze in media niet als een van de castleden genoemd. "Het is een terugkerend ding. Hoe kan dat?" Dit jaar werd ze genomineerd voor een Colombina, de toneelprijs voor beste bijdragende rol, voor haar vertolking in *Lichter dan ik*, over het levensverhaal van een Javaanse vrouw. Het overviel haar volkomen, na al die ervaringen. "Ik dacht: hebben ze me gezien? Mij?"

De ruimte scannen

De film- en theaterwereld is nog altijd wit, ook al verandert het geleidelijk. "Maar ik ben nog vaak een van de weinigen van kleur. Ik scan ook nog steeds elke ruimte of ik de enige ben. Als dat niet zo is, slaak ik een zucht van verlichting. Ben ik wel de enige, dan voel ik dat, de hele tijd."

Ze laat zich niet tegenhouden, sturen of dwingen het gebaande pad te volgen. Vijf maanden geleden begon ze met haar vriend een eethuisje op Zeeburgereiland, **Miko**. "Het is zo druk! We doen nu ook Thuisbezorgd, dus we maken drie keer zo veel." Kiezen gaat ze niet doen. Wel heeft ze nog ambities: een eigen film maken. Er ligt al een plan. "Weet je hoe wit romcoms zijn? Of dan is de sidekick wel van kleur, maar de hoofdpersonages zijn bijna altijd wit. Ik wil een romcom over Indonesiërs in Nederland maken. Met humor, over de liefde, familie, uit de kast komen, gewone dingen. We zijn met veel, maar het gaat zelden over ons, hier."

Poppenkast (5+), De Toneelmakerij, 14-15 januari en 12 februari in de Krakeling, 22 januari in de Schuur in Haarlem.